

GENEL GEREKÇE

Bir ürünün insan sağlığı ve güvenliği, tüketici, çevre, iş sağlığı ve işyeri güvenliği gibi bir kamu yararı bakımından tehlike arz ettiği hallerde gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınması tamamen piyasa güçlerine terk edilemez. Kamunun bu gibi durumlara müdahil olması şarttır. Kamu, bu gibi risklerin önlenmesi için gerekli yasal düzenlemeleri yapar, bu kurallara uygunluğu denetler ve uygunsuzluk hallerinde gerekli tedbirleri alır.

Ancak, üretim, ekonomi ve ticaretin mümkün olduğunca kesintisiz işlemesi de bir kamu yararadır ve aynı şekilde kamu tarafından gözetilmelidir. Dolayısıyla kamu erki, insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru bir kamu yararını korumak için müdahale ederken aynı amaca ulaşmasını sağlayacak yöntemlerden en az kısıtlayıcı olanı tercih etmeli, aldığı önlemlerde orantılı olmalıdır. İki ana kamu yararı arasındaki hassas denge mutlaka korunmalıdır. Bu nedenle, bir ürünün imalatından tüketimine kadarki süreçte rol alan tüm kesimlerin nitelikleri, görev, yükümlülük, hak, yetki ve sorumlulukları kadar sınırları da açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

Bu doğrultuda, meşru kamu yararlarının layıkıyla korunması için teknik düzenleme denilen yasal düzenlemelerin usul ve esaslarının, ürünü piyasada bulandıran imalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı ve dağıtıcıların yükümlülüklerinin, test, muayene ve belgelendirme faaliyeti yapan uygunluk değerlendirme kuruluşlarının nitelikleri ve yükümlülüklerinin, ürünlerin kurallara uygunluğunun denetimi yapacak olan yetkili kamu kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarının ve uygunsuzluk hallerinde uygulanacak yaptırım ve cezaların bir kanun ile belirlenmesi gerekmektedir.

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu'nun kapsadığı kavramlar aslında ilk olarak Avrupa Birliği'nin ilgili yatay mevzuatı esas alınarak hazırlanan 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ile ulusal mevzuatımıza aktarılmıştır. 4703 sayılı Kanuna dayanılarak yetkili kuruluşlarımızca yüzlerce sektörel teknik düzenleme yapılmış ve uygulamaya konulmuştur. Bu sayede, CE işareti, onaylanmış kuruluş ve piyasa gözetimi ve denetimi gibi birçok kavram günlük kullanımın bir parçası olmuş, imalatçı ve tüketicilerin ürün güvenliği bilinci artmıştır. Ancak, Avrupa Birliği 2010 yılında yürürlüğe koyduğu yeni yatay mevzuat ile bu kavramları ilgilendirecek çok önemli değişiklikler yapmıştır. Bu nedenle, 4703 sayılı Kanun ile uygulama yönetmeliklerinin de gözden geçirilmesi zorunluluğu doğmuştur.

İşte tüm bu gerekçelerle, 4703 sayılı Kanunu ve zamanımızın ihtiyaçlarına cevap veremeyen 10/06/1930 tarihli ve 1705 sayılı "Ticarette Tağşişin Men'i, İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun"u yürürlükten kaldırarak yerlerine geçmek üzere Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu hazırlanmıştır.